

a *Knulp* kísérlet a német csavargó kötelező, hesseien lírai és szkeptikus megelevenítésére, a *Rosshalde* és a *Gertrud* kisebb értékű regények a megszokott vázat töltve ki, és végül utolsó kötete nemes gesztussal emlékezés egy élet tanulságairól és társairól. A *Gedenklblätter* szinte összefoglalásként mutatja Hermann Hesse lirizmusát, az emlékezésben feloldódó élményeket, emberek és események erősen költői és egyéni méltatását és a stílus költői szárnyalását és ellenpontként: filiszter alaposságát. A líraiság objektíválásából érdekesen éppen a stílus leegyszerűsítése, epikus élmények beállítására kiképzett plasztikussága sikerült, — ez a stílus fényében, képeinek és asszociációinak zengésében a verssel mesterien bánó, remek formakészségű költő nagyszerű anyaga, intellektuális simaságában és pontosságában pedig a regényíró tartalmi sűrítéseit, helyzeteket és figurákat beállító szűkszavúságát szolgálja, mint egy hibátlanul működő precíziós műszer. A *Gedenklblätter* ezt az esszéstílussá egyszerűsödött költői stílust kiéretten mutatja, egyes darabjaiban Hermann Hesse töretlenül, legrugalmasabb korszakához méltóan remekel. A hatvanéves költő ünnepére most idézzük hódolatul és kicsi próbául egyik legszebb, legtöbbit valló mondatát, a Demian mottóját: «Nem akartam sohasem másként élni, mint ahogy önként tört fel belőlem. Mért volt ez oly nehéz?»

INTÉS.

— Puskin. —

*Költő, ne vágyakozh a közönség kegyére!
Ma még magasztalások árja zúg feléd
s mit hallasz később? Csak a tömeg röhejét.
Te maradj hű magadhoz s utadról ne térj le.*

*Az úton sose kérdd: estére érve leszel-e
meleg tanyád; csak menj elszántan, hallgatag,
s míg kertedben beérik sok-sok drága eszme:
e földön semkitől ne várj jutalmakat;*

*Bened a jutalom. Te vagy tetted bírója,
s hogyha a mű kemény ítéleted kiállja:
a babért homlokodra önmagad teszed fel.*

*Törjenek bár reád a hitvány ostobák,
köpjék le oltárod és dúlják fel szobád
s döngessék trónusod szentségtörő kezekkel.*

Képes Géza fordítása.